

Finanspolicy för Hörby kommun

<i>Dokumenttyp</i>	Policy
<i>Beslutad av</i>	Kommunfullmäktige
<i>Datum</i>	2009-11-30 § 138
<i>Reviderad</i>	2010-12-20 § 153 2018-11-26 § 213 2024-03-25 § 55
<i>Dnr</i>	KS 2024-00080
<i>Dokumentansvarig</i>	Ekonomichef

Innehåll

Finanspolicy för Hörby kommun	3
1. Inledning.....	3
1.1 Omfattning	3
1.2 Syfte med finanspolicyn.....	3
1.3 Målsättningar med finansverksamheten.....	3
2. Organisation och ansvarsfördelning.....	3
3. Hantering av finansiella risker	4
3.1 Betalningsberedskap och likviditetsrisk	4
3.2 Tillåtna motparter	4
3.3 Kapitalanskaffning och refinansieringsrisk.....	5
3.4 Ränterisk.....	5
3.5 Valutarisk	5
3.6 Operativ risk	5
3.7 Kortsiktiga placeringar	6
3.8 Finansiell leasing.....	6
4. Rapportering och kontroll	6
5. Utlåning och borgen.....	7
6. Likviditet och placeringar	7
6.1 Kortsiktig likviditetsförvaltning.....	7
6.2 Långsiktig pensionsförvaltning/placering	7
6.2.1 Tillåtna tillgångslag	7
6.2.2 Tillåtna värdepapper	8
6.2.3 Tillåtna aktier.....	8

Finanspolicy för Hörby kommun

1. Inledning

1.1 Omfattning

Finanspolicyn omfattar Hörby kommun med dess helägda bolag. Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, placering av överskottslikviditet och riskhantering.

1.2 Syfte med finanspolicyn

Finanspolicyn är ett ramverk från kommunfullmäktige i syfte att ange övergripande målsättningar, ansvarsfördelning och principer för finansverksamheten inom kommunkoncernen.

1.3 Målsättningar med finansverksamheten

Målsättningen är att säkerställa kapitalförsörjning på både kort och lång sikt. Dessutom ska bästa möjliga finansnetto alltid eftersträvas inom ramen för denna finanspolicy. Fastlagda riktlinjer ska kontinuerligt prövas och vid behov revideras för att upprätthålla en löpande anpassning till omvärldsförändringar som uppkommer, samt att tillse att en väl avvägd riskprofil upprätthålls. Finansverksamheten ska bedrivas på ett betryggande sätt och enligt med på området gällande lagstiftning samt EU-rättsliga principer. Verksamheten ska kännetecknas av en hög kompetens, affärsmässighet och effektiva beslutsprocesser.

2. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegeringsförteckning.

Ansaret för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas enligt nedanstående:

Kommunfullmäktiges ansvar är att:

- besluta om finanspolicyn för kommunkoncernen;
- besluta om en ram för kommunens egen upplåning;
- besluta om en ram för utlåning till och borgen för respektive bolag
- besluta om kommunens utlåning till och borgen för externa parter
- följa utvecklingen av finansverksamheten genom årsbokslut och övrig finansiell rapportering i enlighet med den årligt fastställda planen för ekonomisk rapportering.
- besluta om finansiell leasing om det diskonterade nuvärdet under avtalsperioden beräknas uppgå till fem miljoner kronor eller mer.

Kommunstyrelsens ansvar är att:

- övergripande ansvar för de finansiella riskerna i kommunen;
- besluta om delegationsordning för finansiella beslut;
- fortlöpande utvärdera finanspolicy samt föreslå kommunfullmäktige att vid behov revidera finanspolicy;
- Kommunstyrelsen ska minst två gånger per år, i samband med delårsrapport och årsredovisning, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens och koncernens finansverksamhet.

Styrelserna i de helägda bolagen ansvar är att:

- finansverksamheten i respektive bolag bedrivs inom ramen för denna finanspolicy
- tillhandahålla den information till kommunstyrelsen som behövs för ett effektivt finansiellt samarbete inom kommunkoncernen
- självständigt ansvara för bolagets finansiella verksamhet och risker.
- utarbeta strategier och riktlinjer för risker av finansiell karaktär vilka inte täcks av finanspolicy

3. Hantering av finansiella risker

Kommunen utsätts kontinuerligt för ett antal finansiella risker och har valt att aktivt hantera och kontrollera/begränsa dessa. Riskhanteringen bör omfatta och hantera viktiga risker och exponeringar som redogörs för nedan.

3.1 Betalningsberedskap och likviditetsrisk

Kommunen skall kontinuerligt upprätthålla en betalningsberedskap som motsvarar en likviditetsreserv för att vid varje tillfälle kunna sköta sina betalningsförpliktelser. Nivån på likviditetsreserven skall baseras på verksamhetens intäkter och kostnader och ska därför uppgå till det beräknade behovet för minst en månads löpande utgifter.

Definition av likviditetsreserv:

- Ej bundna medel på bankkonton etc.
- Placerade medel som kan frigöras med likvid inom två bankdagar
- Outnyttjade checkräkningskrediter, låneramar samt kreditlöften

3.2 Tillåtna motparter

För att säkerställa en trygg finansiering och hantering av finansiella risker ska endast motparter med hög kreditvärdighet användas. Tillåtna motparter är godkända för alla delar i den finansiella verksamheten:

- Svenska staten
- Svenska banker
- Svenska hypoteksinstitut
- Svenska försäkringsbolag
- Kommunen och dess helägda bolag
- Kommuninvest i Sverige AB
- Utländska banker och försäkringsbolag med etablerad verksamhet i Sverige

3.3 Kapitalanskaffning och refinansieringsrisk

Kommunens verksamhet innefattar omsättning av befintliga lån och krediter samt nyupplåning. Kapitalbehovet ska säkerställas genom ett aktivt och professionellt upplåningsförfarande. Det är av största vikt att i god tid säkerställa detta. För att undvika kapitalbrist samt för att få en bra jämförelse av prisnivån ska all upplåning och kreditförfrågning, om möjligt, ske via flera oberoende långgivare.

Risken att betydande delar av utestående låneengagemang förfaller inom samma tidsperiod kan vid ogynnsamma marknadslägen medföra att omsättningen eller refinansieringen av en stor del av lånevolymen måste ske till ofördelaktiga räntevillkor eller ej är genomförbara. Detta gäller även nyupplåning. Härigenom kan kapitalkostnaden för kommunen snabbt öka, eller en likviditetskris uppstå. Enskild motpart bör ej representera mer än 50 % av den vid varje tidpunkt totala skuldvolymen. Undantag kan dock göras för Kommuninvest. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden i skuldportföljen eller förfalloprofilen i kapitalbindningen regleras tills vidare inte då kommunen är delägare i Kommuninvest.

3.4 Ränterisk

Variationer i det allmänna ränteläget kan leda till att kommunens finansnetto påverkas negativt. Ränteriskexponeringen är vid varje tillfälle summan av den befintliga/framtida upplåningen och den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen. För att på bästa sätt förändra räntebindningstiden i skuldportföljen har kommunen möjlighet att utnyttja räntederivat. Detta innebär att man på ett snabbt, flexibelt och kostnadseffektivt sätt kan förändra räntebindningstiden och således begränsa ränterisken.

- Flera motparter bör eftersträvas.
- Tillåtna derivat är ränteswapar och forwardswapar. Kombinationer av ränteswapar med ränteoptioner är inte tillåtet
- Genomsnittlig räntebindning har ett tillåtet intervall mellan 1 år och 6 år. Dock får det vara maximalt 60 procent räntebindningsförfall inom 12 månader.
- Räntebindning på enskilt instrument får ej överstiga 10 år.

3.5 Valutarisk

Kommunen och dess bolag får inte låna eller placera i utländsk valuta.

3.6 Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, felaktigt agerande eller felaktiga system. De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering.

Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en

transaktion genom hela behandlingskedjan. Behörig person får göra avslutet själv vid finansiella transaktioner men kontraktet ska undertecknas av minst två.

3.7 Kortsiktiga placeringar

Kommunens och dess bolags likvida medel skall placeras på koncernkontot och alla överskottsmedel, utöver likviditetsreservens miniminivå enligt punkt 3.1, bör användas för att amortera på lånen. Om tillfällig likviditetsöverskott inte kan utnyttjas kostnadseffektivt för att amortera på lånen får dessa placeras i syfte att erhålla en högre avkastning. Möjligheten till amortering via kommande låneförfall ska dock alltid beaktas. Kortsiktig placering avser inte pensionsförvaltning som är långsiktig (se kap 6.2).

Nedan gäller för kortsiktiga placeringar:

- Tillåtna motparter; enligt punkt 3.2
- Tillåtna instrument; Bankkonto, deposition, räntebärande värdepapper, ej derivat
- Tillåten löptid på enskild placering; kapitalbindning max 12 månader, räntebindning max 12 månader.
- För alla typer av placeringar är kravet högsta kreditvärdighet för kortfristiga kreditbetyg, A-1 från Standard & Poor, Prime-1 från Moody's och F1+ från Fitch

3.8 Finansiell leasing

Leasing i kommunkoncernen jämföras med upplåning. Normalt är den effektiva finansieringskostnaden för ett leasingavtal högre än alternativkostnaden vid egen finansiering eller lånefinansiering. Därför bör leasing i normalfallet användas sparsamt. Finansiell leasing, där det diskonterade nuvärdet under avtalsperioden beräknas uppgå till fem miljoner kronor eller mer, ska alltid beslutas av kommunfullmäktige.

4. Rapportering och kontroll

Kommunstyrelsen ska minst två gånger per år, i samband med delårsrapport och årsredovisning, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens och koncernens finansverksamhet.

Rapporten ska innehålla följande information:

- Aktuell likviditetssituation
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter
- Skuldportföljens kapitalbindning och dess förfalloprofil
- Skuldportföljens räntebindning och dess förfalloprofil
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Skuldportföljens derivat fördelat på instrument och motparter
- Kommunens borgensåtagande fördelade på respektive motpart
- Kapitalförvaltning och placeringsportföljernas volym, instrument och motparter
- Eventuella avvikelser från finanspolicyns regler

- Eventuella förslag till åtgärder

5. Utlåning och borgen

Kommunfullmäktige beslutar om storlek på borgensram. Utlåning och borgen får endast ske i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Kommunstyrelsen fastställer modell för framräknande av borgensavgift. Utlåning till och borgen för verksamheter som bedrivs i konkurrens omfattas av EU:s statsstödsregler. För att åstadkomma konkurrensneutrala villkor ska bolagen erlägga ett marginalpåslag vid upplåning från kommunen eller en borgensavgift då kommunen går i borgen. Kommunens marginalpåslag och borgensavgifter ska vara transparenta och baseras på marknadsmässiga villkor med hänsyn tagen till respektive bolags finansiella status.

6. Likviditet och placeringar

6.1 Kortsiktig likviditetsförvaltning

Syftet är att förvalta kommunens likvida medel på ett sådant sätt som säkerställer en god betalningsberedskap för kommunen. Befintliga medel ska placeras med så god avkastning som möjligt samtidigt som en hög betalningsberedskap upprätthålls.

Hur likviditeten ska placeras avgörs av placeringshorisonten:

- Likvida medel som bedöms behövas inom 1 månad placeras på kommunens koncernkonto.
- Likvida medel som bedöms behövas mellan 2 och 6 månader får placeras på kommunens koncernkonto. De får även placeras i räntebärande värdepapper. Se punkt 3.7
- Likvida medel som har en längre placeringshorisont än 6 månader ska i första hand användas för amortering av lån och i andra hand placeras i räntebärande värdepapper. Se punkt 3.7

6.2 Långsiktig pensionsförvaltning/placering

Syftet med förvaltningen är att skapa en långsiktig likviditetsreserv för kommunens framtida utbetalningar av pensionsåtaganden.

Hörby kommun ska avstå från att investera i bolag med någon omsättning från kontroversiella vapen samt kärnvapen. Hörby kommun ska också välja bort bolag med viss omsättning från tobak, cannabis, pornografiskt material, kommersiell spelverksamhet och fossila bränslen. Som huvudregel får inte mer än 5% av bolagets omsättning komma från dessa verksamheter.

6.2.1 Tillåtna tillgångsslag

De förvaltade medlen får placeras i följande tillgångsslag:

- Värdepapper
- Aktier
- Likvida medel

Placeringar av medel kan ske genom förvärv av enskilda värdepapper eller genom förvärv av andelar i aktiefonder/investeringsfonder. Förvärv av fondandelar förutsätter att investeringsfondens placeringsinriktning i stort överensstämmer med de placeringsregler som framgår under kapitel 6.2. Med värdepapper menas statsobligationer och företagsobligationer. Derivatinstrument för placeringar ska inte användas.

6.2.2 Tillåtna värdepapper

Med värdepapper avses svenska penningmarknadsinstrument, obligationer/företagsobligationer. Företag ska minst ha en kreditvärdering på BBB enligt Standard & Poor's skala, motsvarande ratinginstitut eller skuggrating från SHB, SEB, Swedbank och Nordea.

6.2.3 Tillåtna aktier

Det är tillåtet att placera i aktier som är noterade på Stockholmsbörsen (Large Cap och Mid Cap). Det är även tillåtet att placera i aktier noterade på de Nordiska börserna (maximalt 10 % av placerat aktiekapital). Det är även tillåtet att placera i aktiefonder som erbjuds genom etablerade bankinstitut. Fonderna ska följa denna policys placeringsregler.